

bem vybírány u jeho tehdejší zaměstnavatelky, při čemž se podotýká, že dlužník, jenž platí na poukaz věřitele složenkou, neposílá peníze na vlastní útraty a nebezpečí, a že již proto neplatí dluh přínosný, nýbrž odnosný, a že se má věc v tomto případě právě tak, jako by platil jinému zmocněnci věřitelovu (srov. Sb. n. s. 10517). Dovolání marně odkazuje k odstavci 4 § 9 všeob. poj. podmínek, podle něhož společnost není povinna k připomínce nebo k vybídce a kde stanoveno, že na tom nic nemění opačný skutečně zachovávaný postup (zvyk) jejích orgánů, neboť nejde o to, zda žalovaná pojišťovna byla povinna, by pojistníkovi dospělost premie připomínala a ku placení ho vybízela, nýbrž o to, že se strany shodly na určitém způsobu placení premie pojistníkem, který byl do roku 1928 také zachováván, a že to opravňovalo pojistníka k předpokladu, že se tak stane i v roce 1929.

Čís. 11012.

Podepsal-li kdo směnku, nedav jejímu majiteli nijak na jevo, že chce ručiti jen jako rukojmí, jest míti za to, že se zavázal jako přijatel a byl majitel směnky vzhledem k úmluvě s třetí osobou oprávněn, by pojal podpisatele do směnečné adresy.

(Rozh. ze dne 19. září 1931, Rv I 1150/31.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítla žalovaná Helena T-ová mimo jiné neplatnost a nezávaznost svého podpisu na zažalovaných směnkách jednak proto, že směnky byly dodatečně vyplněny proti ujednání uvedením jejího jména v adrese jako dlužnice, kdežto ve skutečnosti byla jen směneční ručitelkou, jednak proto, že proti ustanovení § 62 směnečného zákona není při jejím rukojemském podpisu rukojemské doložky. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e**, zjistiv, že žalovaná podepsala směnku jako přijatelka (akceptantka) a že se i přijetí směnky žalovanou i vyplnění jejího jména v adrese a ostatních podstatných náležitostí směnky stalo na základě výslovného ujednání mezi žalující stranou a manželem žalované Jiřím T-em, ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. **D ů v o d y**: Že žalovaná směnku podepsala jako přijatelka, potvrzuje nejlépe sama směnka, na níž jest podpis žalované strany bez jakéhokoliv dodatku, poukazujícího na směnečné rukojemství. Ostatně žalovaná, kdyby se byla chtěla jen směnečně zaručiti za manžela, byla by se musila podepsati vlastnoručně pod doložkou rukojemství vyjadřující, napsanou před jejím podpisem, což však neučinila. Při tom ovšem jest poukázati i k ustanovení § 63 směn. zák., podle něhož směnečný rukojmí jest zavázán stejně jako ten, za koho se zaručil. Námitka žalované strany, že směnka v době podpisu neměla podstatné náležitosti, jest bezdůvodna, ježto se vyplnění stalo na základě ujednání s Jiřím T-em. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y**: Směnkami, o něž jde, jest zjištěno, že žalovaná podepsala své jméno na první stránce směnek pod jménem akceptanta

Jiřího T-a (jejího manžela), nepřipojivši slova »jako rukojmí« nebo jinou doložku téhož významu. Jest pravda, že svědci Dr. S. a Dr. G. sami se žalovanou o podpisu směnek nejednali a z vlastního názoru nemohli potvrditi, co Jiří T. své manželce k informaci řekl, vyzvav ji, by směnky podepsala. Avšak, i kdyby bylo pravda, že žalovaná, podepisujíc směnky, myslela na základě informace svého manžela, že se podepisuje jako rukojmí, nemohlo by to nic měniti na rozhodnutí sporu. Šlo by o omyl, který nebyl způsoben žalobkyní, nýbrž osobou třetí (jejím manželem). Podle povšechné právní zásady § 871 obč. zák. mohla by žalovaná proti žalobkyni omyl uplatňovati jen, kdyby žalobkyně omyl byla způsobila neb o něm věděla. Podle § 87 sm. zák. směnečný dlužník může činiti proti směnečnému platebnímu příkazu jen takové námitky, které plynou ze směnečného práva samého nebo které mu příslušejí bezprostředně proti tomu, kdo právě žaluje. Nemůže proto žalovaná v tomto sporu s úspěchem uplatňovati, že při podpisu směnek byla uvedena v omyl osobou jinou než žalující stranou. Ostatně omyl tvrzený žalovanou jest právně bezpodstatný, poněvadž podle § 63 sm. zák. směnečný rukojmí jest zavázán stejně jako ten, za koho se zaručil. Kdyby tudíž žalovaná podepsala směnku »jako rukojmí«, což prý chtěla, byla by stejně zavázána k placení jako nyní, kde směnku podepsala bez rukojemské doložky. Bylo-li však umluveno, že i odvolatelka má podepsati směnky jako směnečník, nelze mluvit o vyplnění směnek proti úmluvě, když v nich byla odvolatelka uvedena jako směnečník.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nižší soudy zjistily na základě výpovědí svědků Dr. S-a a Dr. G-a ve spojení s obsahem dopisů, že při jednání dne 6. prosince 1929 svolil Dr. S. k zastavení dražebního řízení a povolil se souhlasem Hugona H-a Jiřímu T-ovi splátky po 200.— Kč týdně pod ztrátou lhůt s podmínkou, že první splátka bude zapravena ihned a na zbytek pohledávky 17.230 Kč bude dána krycí směnka, podepsaná Jiřím T-em a žalovanou jako akceptant, že se dne 7. prosince 1920 dostavil Jiří T. k Dr. G-ovi, na nějž ho Dr. S. poukázal, přinesl dopis Dr. S-a, v němž byly uvedeny podmínky, a prohlásil, že přináší ve smyslu dopisu toho první splátku, jakož i dvě směnky, které byly opatřeny podpisy Jiřího T-a a Heleny T-ové. Není sporu o tom, že jde o směnky žalobní, jež kromě podpisu Jiřího T-a vykazují i podpis Heleny T-ové bez jakékoli doložky. Helena T-ová podepsala tedy směnky, aniž jakýmkoli způsobem, zejména připojením rukojemské doložky dala na jevo, že podepisuje jako ručitelka, pokud se týče aniž se zabezpečila proti tomu, by její podpis nebyl vykládán jako podpis akceptantky, což by byla jistě učinila, ana nebyla na směnkách ještě vyplněna adresa. Neprojevila tudíž žalovaná proti žalobkyni nikterak, že chce ručiti jen jako rukojmí a jen projevená vůle smluvníková jest právně rozhodná (§ 863 obč. zák.). Připojivši prostě svůj podpis, dala naopak na jevo a musila také žalobkyně z toho

usuzovati, že se žalovaná zavazuje jako přijatelka, poněvadž podle § 62 sm. zák. lze podpis na směnce pokládati za podpis směnečného rukojmího jen, je-li kryt rukojemskou doložkou. Byla proto žalobkyně, hledíc k obsahu odevzdaných jí nevyplněných směnek, oprávněna, by směnky vyplnila ve smyslu úmluvy s T-em, tedy tak, jak se stalo.

Čís. 11013.

Oceněn-li odvolacím soudem, potvrdivším rozsudek prvního soudu, návrh na vydání příkazu k vyklizení ne výše než 2.000 Kč, mezitímní návrh žalovaného, by bylo určeno, že jest nájemní poměr prodloužen na neurčitou dobu podle zákona na ochranu nájemců, pak byl odvolacím soudem oceněn nad 2.000 Kč, jest přípustné dovolání i co do příkazu k vyklizení.

(Rozh. ze dne 19. září 1931, Rv I 1590/31.)

Procesní soud první stolice ponechal v platnosti vyklizovací příkaz a zamítl mezitímní návrh žalovaného, by bylo určeno, že mezi stranami jest na základě nájemní smlouvy ze dne 9. srpna 1919 nájemní poměr, jenž podle § 2 zákona na ochr. náj. končí dne 30. listopadu 1931, pokud se týče jest prodloužen na neurčitou dobu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a ocenil návrh na vydání příkazu k vyklizení na 1.500 Kč, hodnotu mezitímního určovacího návrhu na 4.000 Kč.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

důvodech:

Předeslati jest, že odvolací soud ocenil sice návrh na vydání příkazu k vyklizení na 1.500 Kč a spor o mezitímní návrh určovací podle § 259 c. ř. s. na 4.000 Kč, že však nicméně jest přípustné dovolání i do výroku o příkazu k vyklizení, poněvadž nelze žalobní nárok ceniti zvláště, neboť jest jeho cena již obsažena v ocenění širšího návrhu mezitímního a dále proto, že rozhodnutí o návrhu na příkaz k vyklizení jest logicky i právnicky závislé na výroku o mezitímním návrhu určovacím, neboť tento jest jeho předpokladem.

Čís. 11014.

K nabytí exekučního zástavního práva na pohledávce jest třeba knihovního vkladu jen, jde-li o pohledávku v pozemkové knize již vloženou. Za ni nelze pokládati pohledávku krytou úvěrní hypotekou, pokud není v pozemkové knize vyznačeno, že se stala existentní, ani pohledávku, pro kterou se vede a jest v pozemkové knize poznamenáno dražební řízení. Na takové pohledávce nabývá se platně exekučního zástavního práva již zabavením.